

overstaaet, og Spørgsmaalet kom for i det andet høje Ting, viste det sig jo dèr, at skønt Ordene var smukke nok, var Gerningerne ikke tilsvarende. Venstrepartiets ærede Ordfører i Folketinget, det ærede Medlem Hr. Slesbager, udtalte den 6. Maj 1924, at Venstre vilde ikke være med til at udsætte Lejerne for Udbygning af Grundejerne. Saadan Tale forekommer mig imidlertid at være sort Tale, naar den sættes i Forbindelse med Venstrepartiets Hensigt at gaa imod denne Boliglovs Forlængelse et Aar.

Man henviser fra Venstres og fra anden Side til en anden Bestemmelse i Boligloven, nemlig § 25, den saakaldte Aagerparagraf, idet man siger, at naar Boliglovens Virkninger gennem Lovgivningen direkte er ophørt, saa har Kommunen gennem den samme Lov Adgang til yderligere i et Aar gennem kommunale Kontrolbestemmelser at sikre Lejerne mod urimelige Opsigelser og urimelig Lejeforhøjelse, og yderligere — siger man — har de § 25, den saakaldte Aagerparagraf, den Bestemmelse, at indtil Aaret 1930 kan Lejerne indanke Lejeforholdet for Domstolene, hvis de synes, de bliver urimeligt behandlet fra Ejernes Side. Ja, det er rigtigt nok, saadan staaer der i Aagerparagraffen, i Boliglovens § 25. De, der kender noget til Smaakaarsfolks Tænkemaade og Handlemaade, de, der kender noget til Domstolenes Langsomhed og de vanskelige Forhold, som staaer i Forbindelse hermed, ved imidlertid, at Smaakaarsfolk meget nødtigt gaar til Domstolene med deres Sager. Det er en lang og trang Vej, og jeg er heller ikke vis paa, at det altid vil nytte. Nu erkender jeg, at man skal have eller i alt Fald burde kunne have den dybeste Tillid til og Respekt for Landets Domstole, men det forekommer mig, at der nu og da falder Domme og nu og da sker Ting, som rokker ved denne Tro og Tillid. Jeg forudsætter f. Eks., at der i Byretten i Hovedstaden sidder en stor Grundejer som Dommer; hvorledes vil han i sin Dommergerning se paa et Boligspørgsmaal, som er indanket af en utilfreds Lejer? Jeg minder om, at der nylig i Hovedstaden foregik en Begivenhed, som kastede et grelt Lys over dette Forhold, idet en Byretsdommer i en af Byrettens Afdelinger maatte møde ved en anden af Byrettens Afdelinger og for at undgaa Tiltale indgaa paa mindeligt Forlig, hvorefter han betalte sine Lejere i sine Ejendomme store Pengesummer tilbage og afskedigede sin Ejendomsinspektør, som havde forbrudt sig mod Boligloven og mod almindeligt sundt Omdømme angaaende Lejeforhold. Jeg siger, at der bliver efter

saadanne Forhold ikke i Befolkningen nogen særlig stor Tro til, at det kan nytte at gaa til Domstolene for at faa sin Ret. Derfor vil denne Aagerparagraf, § 25, sikkert ikke komme til at spille den Rolle som Beskyttelse for Lejernes Interesser, som man fra anden Side vil tillægge den, og derfor maa jeg paa mit Partis Vegne paa det alvorligste henstille til det høje Tings Medlemmer at fremme nærværende Lovforslag, saaledes at vi kan komme over den vanskelige Tid, som desværre vil vare længere end det Aar, som Loven foreslaas forlænget, saa at Lejerne kan komme til at bo nogenlunde trygt, indtil bedre Forhold kommer til Stede.

Jeg kunde indrømme Berettigelsen af Kritikken, hvis Husejerne i følelig Grad var forurettede, men det kan jeg ikke erkende, at de er, thi i Henhold til de af Rigsdagen vedtagne Love kan Grundejerne gaa til en Lejeforhøjelse i Forhold til Lejen pr. 1. August 1914 paa 35 pCt. Og det er jo ikke nok dermed. I Henhold til den uheldige Bestemmelse, der senere er kommet ind i Boligloven, om frivillige Overenskomster har Grundejerne kunnet tiltvinge sig Lejeforhøjelser paa 50, 60 og 70 pCt., og for Forretningslokaler endda langt mere. Det foregaar ikke ved Tvang, det er meget rigtigt, ikke ved aabenbar Tvang, men ved venskabelige Overenskomster, ved en venskabelig Samtale mellem Ejer og Lejer. Jeg fik et saadant Tilfælde refereret forleden af en god Bekendt, en højere Embedsmand i Københavns Kommune. Han har i en længere Aarrække, fra 1909, boet i en Ejendom i Øster Farimagsgade. Nu er hans to Sønner omtrent i den Alder, hvor de skulde begynde deres Uddannelse paa Polyteknisk Lærestanstalt, og Familien var derfor glad ved, at de ikke boede langt derfra. Lejligheden var ikke stor, men en lille pæn 4-Værelsers Lejlighed, som de, da de flyttede ind, fik for 900 Kr., men nu var den i Aarenes Løb kommet op til 1400—1500 Kr. Ejeren, en overmaade elskværdig Mand, kom ikke med Trusler af nogen Art overfor denne Fuldmægtig i Københavns Kommune, nej, han kom paa den vindende Maade, som er mange Grundejere egen, og sagde: „Det glæder mig at hilse paa Dem, det er jo saa sjældent, jeg kommer til Byen og ser mine Lejere. Jeg vilde gerne spørge Dem, om De ikke kunde være indforstaaet med at betale 300 Kr. mere i Husleje, der er jo i Boligloven en Bestemmelse om frivillige Overenskomster. Og bevares vel, Hr. Fuldmægtig, De har jo boet hos mig længe, og De har været en pæn og god Lejer, vi skal ikke skilles som